42. מטות. לא רק מה, אלא גם איך.

בתחילת פרשת מטות, התורה מלמדת אותנו את דיני נדרים. אדם יכול להתחייב על ידי הצהרה פשוטה בלבד. בימינו, המלצה מילולית יכולה לסייע לבסס מוניטין של אדם אחר או, למרבה הצער, להשמיץ ולגרום נזק עצום. במיוחד בעידן המדיה החברתית והרשתות המודרניות, מילים מתפשטות כאש בשדה קוצים, ועל כן יש לנקוט משנה זהירות במה שמצהירים בעל פה או בכתב. מה שמבדיל את האדם מבעלי החיים הוא כוח הדיבור, רק האדם מכונה 'מדבר'.

מה שקריטי בתקשורת עם אחרים אינו רק המילים שאנחנו מוציאים מפינו, אלא **האופן** שבו אנו מעבירים את המסר שלנו. לדוגמה בסוף פרשת מסעי, אנחנו לומדים שיעור מאלף מפי אדון הנביאים, כיצד לתקשר מסר מאתגר בצורה הטובה ביותר: התלוננו בנות צלפחד בעבר בפני משה שמגיע להן לרשת את רכוש אביהן, מאחר שלא היו לו בנים. כעת, משאפשרות הירושה הותרה, בני שבטן חששו שהאדמה שנשים אלו ירשו תעבור לבעליהן, ושבטן יאבד חלק מהשטח שהוקצה להם בארץ ישראל.

משה התייחס לנושא באופן הבא: (במדבר לו 6): זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' לִבְנוֹת צְלָפְחָד לֵאמֹר: לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים, אַךְ לְמִשְׁפַּחַת מַטֵּה אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים.

משה מודיע לבנות צלפחד שהן חופשיות להינשא למי שהן בוחרות (מה שככל הנראה היה מרגיע מאוד עבורן). ואז הוא מוסיף: בתנאי שאנשים אלו יהיו משבטן! זו הייתה דרך מבריקה להעביר את המסר שלו, המגבילה את בנות צלפחד מלהינשא למישהו מכל אחד מיתר אחד עשר השבטים. הן לא נאלצות לנישואים כפויים, אלא חופשיות לבחור את בעלן, כל עוד הוא משבטן.

מכאן, לקח חינוכי רב עוצמה: כשאדם צריך להעביר מסר שעלול להיות קשה לקבלה, עדיף להתחיל עם נקודה חיובית, ורק לאחר מכן להזכיר את ההגבלה. בדרך כלל, כאשר אנשים שומעים על הגבלה או סייג שהוטל עליהם, הם מתמקדים בשלילי וקשה להם להקשיב למה שמגיע לאחר מכן. לכן, עדיף לפתוח במסר מעודד, כך שהתגובה המידית תהיה חיובית, ורק אז להזכיר את ההגבלה, מה שממתן את המכה.

מי ייתן ונשתמש במתנת הדיבור שלנו כראוי ונוכל להעביר את מסרינו בהצלחה לאחרים.